

RAADSINFORMATIEBRIEF (RIB)

Registratienr : Z/23/117969
Inlichtingen: Nicole Crutzen
Team: Sociaal Domein
Portefeuillehouder: Portefeuillehouder Wilms
Onderwerp: Pilot daginvulling voor mensen met dementie en hun mantelzorger
Bijlage: --

Aan de leden van de raad van de gemeente Maasgouw

Geachte leden van de raad,

Door de toenemende vergrijzing verdubbelt het aantal mensen met dementie in Maasgouw [van 520 mensen in 2020 naar 970 in 2040](#) zo blijkt uit de prognosecijfers van Hulp bij Dementie. Een ontwikkeling met enorme gevolgen: steeds meer mensen krijgen ermee te maken doordat ze er zelf mee geconfronteerd worden of hun naaste, partner, familielid, vriend of buur. Het merendeel - 70% van de mensen met dementie - woont op dit moment thuis. De meeste mensen willen ook graag thuis blijven wonen in hun eigen omgeving. Dat is mogelijk door inzet van naasten (mantelzorgers), vrijwilligers en professionals. Ook de omgeving speelt een belangrijke rol, zodat mensen met dementie mee kunnen blijven doen, serieus worden genomen en als mens worden gezien. Gemeente Maasgouw wil een gemeente zijn waar ook mensen met dementie zo lang mogelijk meedoen in de samenleving.

Mantelzorgers hebben een zeer belangrijke rol bij iemand met dementie. Onderzoek wijst uit dat de belasting van mantelzorgers voor mensen met dementie de afgelopen jaren is toegenomen (53% van de mantelzorgers bij dementie is sterk overbelast, Dementiemonitor 2022, [Dementiemonitor Mantelzorg 2022 | Alzheimer Nederland \(alzheimer-nederland.nl\)](#)).

Mantelzorgondersteuning is één van de thema's van het Gezond en Actief leven Akkoord (GALA)/Brede Spuk. Mantelzorgen is normaal en zal steeds normaler (moeten) worden door ontwikkelingen als vergrijzing, tekort aan professionals in de zorg en de betaalbaarheid van de zorg. Het aantal mantelzorgers in de gemeente Maasgouw neemt echter af. Juist daarom is het noodzaak om in te zetten op mantelzorgondersteuning. Om mantelzorgers nu en in de toekomst in het zadel te houden zullen we dus meer moeten doen dan er nu al gebeurt.

Casemanagers Dementie zien, binnen hun toenemende caseload, steeds vaker de behoefte van mensen met dementie en hun mantelzorgers om een ontmoetingsplek voor gelijkgestemden te hebben en gezamenlijk activiteiten te ontplooiën. Er is op dit moment binnen gemeente Maasgouw geen plek waar mensen met dementie en hun mantelzorgers een dag(deel) samen kunnen komen. De casemanagers Dementie geven aan dat er ook in Maasgouw behoefte is aan een dergelijke ontmoetingsplek. Door de casemanagers van Hulp bij Dementie is een overzicht van potentiële deelnemers aangeleverd:

Stevensweert/Ohé en Laak	2 koppels
Maasbracht/Brachterbeek/Linne	20 koppels
Heel/Beegden/Panheel	15 koppels
Thorn/Wessem	1 koppel

NB. Een koppel is niet altijd een echtpaar. Het kan ook een familielid of vriend zijn. Daarnaast heeft een Casemanager Dementie tijdens het AlzheimerCafé van oktober 2023 diverse bezoekers gesproken. De

personen met dementie en hun mantelzorgers geven aan dat ze het heel fijn vinden om gelijkgestemden te ontmoeten.

De voorbeelden van de huiskamer extra in Echt en de Graasj Roermond zijn geschetst. Hierop reageren bezoekers enthousiast maar geven vooral aan dat ze het eerst zullen moeten ervaren. Om vooraf aan te geven of ze deel willen nemen blijkt lastig te zijn. Net als geïndiceerde dagbestedingen en andere activiteiten zullen mensen het moeten ervaren en de sfeer moeten proeven.

Pilot Maasgouw

Om te kunnen voorzien aan de behoefte willen we in Maasgouw een pilot starten in samenwerking met De Zorggroep, Hulp bij Dementie en Wel.kom.

Doel van de pilot

Er is voor de inwoners van Maasgouw een plek waar mensen met dementie en hun mantelzorgers wekelijks terecht kunnen waardoor mantelzorgers (h)erkenning (bij elkaar) kunnen vinden, professionele ondersteuning kunnen raadplegen en op die momenten letterlijk ontlast worden van de zorgen voor hun naaste met dementie. Tegelijk wordt de inwoner met dementie maar ook zijn mantelzorger een passend aanbod gedaan om vanuit Positieve Gezondheid zo lang mogelijk fit en vitaal te blijven. Dit alles met als doel om zwaardere zorg uit te stellen of waar mogelijk te voorkomen.

Uitgangspunten

- Daar waar we over het algemeen streven naar zoveel mogelijk inclusie, is hier het streven naar gezamenlijkheid van een specifieke doelgroep.
- Wij willen de doelgroep gedurende zijn hele ziekteproces een zo goed mogelijke ondersteuning blijven geven, aansluitend op de toenemende zorgvraag en het realiseren van een betekenisvol leven. De behoefte van de mantelzorger is hierin leidend.
 - o De plek is bedoeld als voorliggende voorziening en geen maatwerk voorziening. Het is een plek om laagdrempelig in aanraking te komen met lotgenoten.
- Vanuit Positieve Gezondheid worden activiteiten afgestemd op de individuele en collectieve behoefte van de deelnemers.
 - o De activiteiten worden gesplitst in activiteiten gericht op de mantelzorger, gericht op de inwoner met dementie en activiteiten voor hen samen.
- Het is van groot belang dat het een plek is waar je jezelf mag en kunt zijn.
- Hier vindt men ontmoeting en legt men contact en bespreekt ervaringen met lotgenoten.
- De ondersteuning voor deze doelgroep moet gericht zijn om op vraag en in samenspraak en samenwerking met de deelnemers, een invulling in groepsverband te hebben.
- We zijn samen verantwoordelijk voor het succes van deze plek. De deelnemende organisaties alsook de deelnemers zelf hebben een actieve rol om de locatie en het programma/de activiteiten aantrekkelijk te maken. Er is een gedeeld eigenaarschap. De organisatie is faciliterend maar niet organiserend.
- Deelnemers worden als mens, met zijn eigen levenservaring, kwaliteiten en interesses gezien en daarna pas vanuit zijn ziektebeeld benaderd ofwel vanuit hun rol benaderd.
- Draaglast en draagkracht van mantelzorgers worden vergroot door de mogelijkheid voor persoonlijke gesprekken in een veilige omgeving.
 - o Dit is een ander doel dan bijvoorbeeld een Alzheimer café en het mantelzorgsalon waar de focus meer ligt op informatie, advies en thema bijeenkomsten.
- We organiseren een basis en bouwen vanuit daar verder. We beginnen daarom met een dagdeel in de week en een beperkt aantal deelnemers.

Juist de combinatie van deze bijzondere vorm van dagbesteding brengt het dat de mantelzorgers de zorg voor hun naaste beter vol kunnen houden. Tevens zorgt deze vorm van dagbesteding ervoor dat de mensen met dementie een prettige dag kunnen ervaren met hun mantelzorger dicht bij zich in de buurt waardoor ook de stap om deel te nemen als minder groot wordt ervaren.

Randvoorwaarden

- Professionele ondersteuning is noodzakelijk
 - o Zowel op groepsniveau/dynamiek als individueel.
 - o Er wordt gewerkt met een vaste groep professionals.
 - o De professionals werken vanuit hun eigen vakgebied samen om de nodige kwaliteit te brengen voor deze specifieke doelgroep.
- Er is sprake van een vaste structuur in het programma.
- De locatie biedt een geborgen plek voor de deelnemers
 - o Deze is eenvoudig toegankelijk en aantrekkelijk.
 - o Hier is geen vrije inloop voor mensen die niet tot de doelgroep behoort.

- Deelnemers organiseren zelf het vervoer naar de locatie.

Duur van de pilot

April 2024 tot en met december 2026

Locatie

De Zorggroep heeft in het woonzorgcomplex Brachterveld in Maasbracht een ontmoetingsruimte. Deze ruimte is voor de pilot in 2024 tegen gereduceerd tarief beschikbaar op de donderdagochtend. In de eerste fase van de pilot starten we met het organiseren we deze activiteit 1 dagdeel in de week (waar dit in andere gemeenten 1 dag is) en worden er geen maaltijden bereid of aangeboden. Gedurende de pilot kan dit, mits passend binnen het budget, uitgebreid worden naar een dag en kan eventueel een maaltijd (op eigen kosten van deelnemer) worden verzorgd. Dit wordt in samenspraak met de partners en deelnemers besloten.

Hoe

In de opstartfase (2024) investeren De Zorggroep en een casemanager van Hulp bij Dementie extra tijd investeren in het maken van een activiteitenprogramma en de communicatie naar deelnemers en partners. Ook vrijwilligers worden hierbij betrokken. Wel.kom ondersteunt bij het organiseren van activiteiten en het leggen van verbindingen met partners voor beweegactiviteiten, valpreventie, culturele activiteiten e.d. Het doel is om deelnemers zo snel mogelijk zelf actief te maken in het bedenken (en eventueel zelf organiseren) van het aanbod het programma.

Aantal deelnemers

Er is ruimte voor de deelname van maximaal 20 personen (10 koppels).

Financiën

Onderstaande kostenraming is voor 2024 gemaakt in overleg met de samenwerkende partijen:

Begroting april t/m dec 2024	Kosten
Koffie/thee (20 personen x 38 weken x € 3 per deelnemer/per dagdeel)	€ 2.280
Huur ruimte voor een dagdeel per week (9 maanden x € 200* per maand)	€ 1.800
Medewerkers Zorggroep voor het begeleiden van de bijeenkomsten (38 weken x 4 uur x € 47,50 = € 7.220)	€ 7.220
Inzet beweegcoach/beweegactiviteiten (38 weken x 1 uur x € 65 + € 300 activiteiten)	€ 2.770
Materialen (tbv locatie of activiteiten)	€ 500
Onvoorzien	€ 500
Totaal	€ 15.070

Begroting 2025 + 2026	Kosten per jaar
Koffie/thee (20 personen x 50 weken x € 3 per deelnemer/per dagdeel)	€ 3.000
Huur ruimte voor een dagdeel per week (12 maanden x € 200* per maand)	€ 2.400
Medewerkers Zorggroep voor het begeleiden van de bijeenkomsten (50 weken x 4 uur x € 47,50* = € 9.500)	€ 9.500
Inzet beweegcoach*/beweegactiviteiten (50 weken x 1 uur x € 65 + € 300 activiteiten)	€ 3.250
Materialen (tbv locatie of activiteiten)	€ 650
Onvoorzien	€ 500
Totaal	€19.300

*exclusief de gebruikelijke jaarlijkse indexering

Als uit de tussentijdse evaluatie blijkt dat er behoefte is aan een aanvullend dagdeel of als er meer deelnemers zijn, dan gaan we uitbreiden. Hierdoor verdubbelen de kosten. Binnen het beschikbare budget is hiervoor voldoende ruimte.

Vanuit het regionale budget Beschermd wonen, maatschappelijke opvang, bemoeizorg en preventie OGGZ (666255) is incidenteel geld beschikbaar voor deze pilot. In de raming voor de jaren 2024, 2025 en 2026 is rekening gehouden met deze pilot en is respectievelijk €20.000 / €48.000 / €48.000 gereserveerd. Dit betekent dat er voldoende dekking is en dat de pilot binnen dit budget uitgevoerd kan worden.

Subsidie ZON MW

Vanaf maart kunnen Nederlandse gemeenten subsidie aanvragen om het aanbod van zinvolle dagactiviteiten voor thuiswonende mensen met dementie te versterken. De subsidieoproep volgt eind maart/begin april. Dan zal ook de exacte procedure, voorwaarden en deadlines volgen in de subsidieoproep. Het is nu dus nog onduidelijk of we met deze pilot in aanmerking kunnen komen voor de subsidie vanuit ZON MW.

Wanneer is de pilot succesvol?

Wat betreft de deelname vinden we het succesvol als er gemiddeld 6 koppels deelnemen. De effecten in het verbeteren van de balans in draagkracht/draaglast, vitaliteit en meedoen is moeilijk meetbaar. De ervaringsverhalen van de deelnemers en betrokken organisaties (De Zorggroep, Wel.Kom en Hulp bij Dementie) zijn hierin leidend voor de eindevaluatie van de pilot. De relatie tussen de financiële investeringen en kostenreductie op de zwaardere zorg zal niet in cijfers uit te drukken zijn. We onderzoeken de mogelijkheden om gebruik te maken van een instrument om de maatschappelijke waarde/effecten te kunnen berekenen.

Tussentijds wordt met de samenwerkingspartners en deelnemers geëvalueerd en waar nodig bijgesteld in het programma/pilot.

In het eerste kwartaal 2026 vindt de eindevaluatie plaats. Als de pilot succesvol is, wordt een voorstel uitgewerkt (maatschappelijke businesscase) voor het structureel uitvoeren van deze activiteit in de begroting 2027. Zo mogelijk worden andere keuzes gemaakt waardoor deze activiteit binnen de begroting uitgevoerd kan worden. We realiseren ons ook dat het kan betekenen dat deze activiteit na 2,5 jaar stopt als deze succesvol is maar er geen budget beschikbaar is. Dit wordt met de samenwerkingspartners en deelnemers aan de pilot afgestemd. Ook de effecten en risico's van het beëindigen/ niet voortzetten worden meegenomen in de maatschappelijke businesscase.

Tot slot

De pilot daginvulling voor mensen met dementie en hun mantelzorger richt zich op wekelijkse ontmoeting en gezamenlijke activiteiten voor inwoners in een vergelijkbare situatie die gekenmerkt wordt door de ziekte dementie. De pilot is een mooie aanvulling op onderstaande activiteiten:

- Alzheimercafé Maasgouw: Het Alzheimer Café Maasgouw organiseert maandelijks bijeenkomsten voor iedereen die met dementie te maken heeft. De bijeenkomsten zijn vooral informatief. Elke keer is er een deskundige spreker over een boeiend onderwerp.
- Huiskamer Plus: De Huiskamer Plus is een vorm van dagbesteding voor inwoners die behoefte hebben aan een invulling van de dag en ontmoeting. Ook inwoners met lichte vormen van dementie kunnen hier terecht. De huiskamer plus is een vorm van respijtzorg voor mantelzorgers.
- Mantelzorgsalon: Vier keer per jaar wordt voor alle mantelzorgers uit de gemeente Maasgouw een bijeenkomst georganiseerd. Een avond die in het teken staat van ontmoeten, (bij)praten en kennis delen.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Maasgouw,

De secretaris,

De burgemeester,

C.M. Keersmaekers

D.W.J. Schneider